

RALUCA-ANDREEA TRANDAFIR

**ASPECTE TEORETICE ȘI APLICATIVE
PRIVIND ANALIZA PERFORMANȚELOR
ECONOMICO - FINANCIARE PE BAZA
INDICATORILOR CLASICI LA NIVEL
MICROECONOMIC**

RALUCA-ANDREEA TRANDAFIR

**ASPECTE TEORETICE ȘI
APLICATIVE PRIVIND ANALIZA
PERFORMANȚELOR
ECONOMIC - FINANCIARE
PE BAZA INDICATORILOR CLASICI
LA NIVEL MICROECONOMIC**

Copyright © 2015, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TRANDAFIR, RALUCA-ANDREEA

**Aspecte teoretice și aplicative privind analiza
performanțelor economico-financiare pe baza indicatorilor
clasici la nivel microeconomic / Raluca-Andreea Trandafir. -**

București : Pro Universitaria, 2015

Bibliogr.

ISBN 978-606-26-0331-1

658.1

În loc de prefață

Autoarea își propune să furnizeze concluzii științifice pertinente care să reliefeze impactul performanței asupra mediului de afaceri și în special asupra celui din industria hotelieră.

Datorită faptului că în literatura de specialitate nu se regăsește un model unitar care să cuprindă și să evidențieze sistemul de indicatori microeconomici specifici acestei industrii, autoarea a încercat să definească un model bazat pe indicatorii de apreciere a performanțelor specifici acestei industrii. Cercetarea de față nu epuizează problematica temei, dar consider că s-a făcut un prim pas în analiza spinoasă a problematicii performanțelor industriei hoteliere, performanțe bazate pe utilizarea indicatorilor clasici de măsurare a acestora.

Autoarea conturează faptul că analiza economico-financiară reprezintă instrumentul esențial ce poate reda aspecte diferite și reale ale performanței industriei hoteliere și în același timp poate determina pe managerul întreprinderii hoteliere să-și concentreze eforturile asupra deciziilor care stabilesc obiective, asupra strategiilor în scopul creșterii performanței.

Se aprofundează analiza performanțelor economico-financiare pe baza indicatorilor clasici de măsurare a performanțelor întreprinderilor industriei hoteliere din zona litoralului românesc. Luând ca bază a studiului de caz trei întreprinderi hoteliere care prezintă particularități specifice turismului de litoral, autoarea a dezvoltat pe baza informațiilor oferite de situațiile financiare anuale indicatorii de aprecierea a performanțelor. Se

remarcă analiza structurală și factorială a cifrei de afaceri, analiza dinamicii și structurii valorii adăugate, analiza structurală și factorială a cheltuielilor.

Deloc de neglijat, punctul de vedere propriu al autoarei exprimat în modul în care a cules și a sintetizat informațiile și concretizat în studiile și analizele făcute. Prin bogăția de informații culese din numeroasele surse bibliografice naționale și internaționale studiate, prin rezultatele cercetării și analizei proprii, cartea este caracterizată de un accentuat nivel științific.

Am parcurs cu interes această carte și la final am apreciat calitățile de cercetător ale autoarei și de cunoscător atent al problematicii cercetate.

Prof.univ.dr.
Elena Cerasela Spătariu

CAPITOLUL I

SISTEMUL DE INDICATORI DE MĂSURARE A PERFORMANȚELOR ECONOMICO-FINANCIARE LA NIVEL MICROECONOMIC

- Noțiunea de performanță. Conținut și abordare conceptuală
- Relația dintre Performanță, Rentabilitate și Eficiență
- Tipologia performanțelor
- Sistemul de indicatori de măsurare a performanțelor la nivel microeconomic
 - Indicatorii generali de măsurare a performanțelor la nivel microeconomic
 - Indicatorii de activitate
 - Indicatori de rentabilitate
 - Caracteristicile sistemului de indicatori specifici întreprinderii hoteliere

Capitolul I

SISTEMUL DE INDICATORI DE MĂSURARE A PERFORMANTELOR ECONOMICO-FINANCIARE LA NIVEL MICROECONOMIC

„Un manager este responsabil pentru aplicarea și performanța cunoașterii.”

Peter F. Drucker

„Performanța este un concept de referință în abordările teoretice și totodată o preocupare permanentă în acțiunea practică”¹. Noțiunea de performanță devine din ce în ce mai folosită în diverse domenii, cu precădere în cel economic. În accepțiunea generală, performanța² reprezintă o realizare deosebită într-un domeniu de activitate. Cuvintele mai apropiate de noțiunea de performanță (performance) sunt cele de "performare" din latină și "to perform" din engleză, de-a lungul timpului termenul suferind o serie de accepțiuni.

1.1. Noțiunea de performanță. Conținut și abordare conceptuală

Performanța franceză versus performanță engleză?

În Franța, prima apariție a unui termen similar cu performanța, datează din secolul al XIII-lea, cu cuvântul "performer", ceea ce înseamnă îndeplinit (efectuat). Tocmai din secolul al XVI-lea datează cuvântul care se apropie de semnificația termenului din zilele noastre, „performance”. În Anglia, cuvântul "performanță" apare în sec al XV-lea și probabil, provine de la verbul „to perform” (care el însuși este derivat din termenul "parformer") sau din termenul francez „performance”³.

Ne vedem, așadar, în fața apariției în mod aproape simultan, în cele două culturi a acestui termen. Cu toate acestea, cei doi termeni nu au aceeași semnificație.

¹ Niculescu M., *Diagnostic financiar*, vol.2, Editura Economică, București, 2005, pag.12.

² Dicționarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996.

³ Bourguigon A., *Peut-on définir la performance?*, RFC 269, 1995, pag. 61-66.

Definirea termenului în accepțiunea franceză.

Primul sens al termenului este folosit la începutul secolului al XIX-lea pentru a exprima rezultatele obținute de participarea unui cal la o competiție organizată. Semnificația termenului de performanță de proveniență franceză este deci puternic influențată de către limba engleză. Spre sfârșitul celui de al XIX-lea secol, utilizarea termenului este întâlnită în cadrul activităților sportive, reprezentând obținerea a unui rezultat bun de către un sportiv sau o echipă și obținerea unui record în acest domeniu. *Performanța* devenind apoi sinonimă cu rezultatul sportiv. Odată cu progresul științific, conceptul de *performanță* va fi purtătorul unei ideologii de a face întotdeauna mai bine, performanța înseamnă succes[...].

Definirea termenului de performanță în accepțiunea engleză.

Spre deosebire de logica franceză, englezii utilizează termenul de performanță pentru a desemna realizările și împlinirile. Realizarea, este de fapt o acțiune care se manifestă ca urmare a unui proces, și nu a vreunei părți componente a acestuia, interesul manifestat fiind atât cu privire la modul de a face dar și la rezultat. Rezultatul acestei acțiuni se referă pe de-o parte la un proces și pe de altă parte la finalitatea acestuia.

Ca și în franceză, conceptul de *performanță* poate fi asociat cu noțiunea de progres (record). Conceptul de performanță în viziunea anglo-saxonă, descrie acțiunea, rezultatul său și caracterul excepțional, pe care îl poate îmbrăca.

„Termenul de performanță a devenit extrem de popular în ultimii ani într-o gamă largă de activități, cum ar fi arta, literatura și științele sociale. Datorită creșterii popularității și utilizării cuvântului, cercetările cu privire la conceptul de performanță s-au înmulțit, încercând să analizeze și să înțeleagă ce fel de activitate este aceasta. În acest sens, suntem interesați în aceste aspecte legate de conceptul de performanță în general și în special în domeniul economic”⁴.

⁴Robu V., Ciora C., *Measuring Performance, Value Creation And Value-Based Management În The Context Of Competitiveness And Globalization*, Annals of University of Craiova - Economic Sciences Series, 2010, vol. 2, issue 38.

Dacă la origini, performanța nu era parte integrantă a vieții și activității economice, în cele din urmă aceasta a fost pe deplin integrată și este utilizată la nivel microeconomic.

Noțiunea de performanță cunoaște în zilele noastre o oarecare inexactitate în ce privește întrebuințarea sa. Cu toate că există o multitudine de utilizări a noțiunii de performanță, acest concept este rareori definit chiar și în acele cercetări în care aceasta face obiectul de studiu principal. Dar definirea acestui concept într-o accepție unitară este greu de realizat, literatura de specialitate cuprinzând o serie impresionantă de autori ce pot fi diferențiați (împărțiți, divizați, structurați, clasificați) ca urmare a epocii în care au realizat aceste remarcabile cercetări prin elaborarea de definiții și criterii de evaluare a performanței. De-a lungul timpului s-au conturat diferite *concepții și idei* privind performanța.

Din perspectiva anilor 1960-1980, conceptul performanței din această perioadă se conturează datorită cercetărilor întreprinse de diverși autori.

În lucrarea lui Bennis, din anul 1962, se prezintă câteva criterii de apreciere a performanței și anume: *sensibilitate, adaptabilitate, capacitate.*

În lucrarea lui Caplow, din anul 1964, acesta prezintă criteriile de performanță ca fiind: *realizare, stabilitate și integrare.*

În lucrarea ce aparține lui Katz și Kahn, din anul 1966, aceștia definesc conceptul de performanță organizațională și prezintă câteva criterii de apreciere a acesteia: *creștere, supraviețuire, controlul mediului înconjurător.*

Alți autori reprezentativi ai anilor '60 precum: Yachtman și Seashore, Friedlander și Pickle, Price alături de Mahoney și Weitzel, definesc în lucrările lor criteriile folosite pentru analiza performanței ca fiind: costurile de producție, productivitatea, cifra de afaceri, creșterea, importanța gestiunii, penetrarea pieței, profitabilitate, valoarea societății. satisfacția salariaților.

Începutul deceniului șapte, se evidențiază prin apariția de noi concepte și criterii de abordare a performanței, astfel că în opinia lui